

Bonne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 14.

8de april 1894.

20de aarg.

Kattepus og dens unger.

Børneblad

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forhånd. I pletter til en adresse paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktion af bladet sendes til Rev. G. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for sondagsstolen.

Hjortende lese.

Det ottende bud.

ABC-klassen: Det ottende bud.

Katekismus-klassen: Det ottende bud og Luthers forklaring.

Forklærings-klassen: Det ottende bud, Luthers forklaring, Ef. 4, 25: „Aflæg løgn og tal sandhed—“ og 1 Kor. 13, 5, 7: „Kjærligheden tænker ikke ondt, . . . den fordøger alt, tror alt, haaber alt, taaler alt.“

Virk.

1. Hvad forbryder Gud os i det ottende bud? Vi skal ikke sige falske vidnesbyrd mod vor næste.
2. Hvad er falske vidnesbyrd? Alt tanke og tale om næsten, som kommer af et faulst, ukjærligt hjerte (1 Kor. 13, 5).
3. Set at man siger om næsten bare det, som sandt er? Det er dog falske vidnesbyrd, naar det siges med ukjærligt sind.
4. Naar siges falske vidnesbyrd for retten? Naar et vidne lyber (Nabot, Bbh. 41; Stefanus, Bbh. 101), og naar dommeren dømmer uretserdig (Pilatus, Bbh. 93).
5. Naar siges falske vidnesbyrd i det daglige liv? Naar vi falsketig lyber paa andre, forraader, bagtaler eller berghter dem.
6. Hvem lyber paa næsten? Den, som af et falskt hjerte siger om ham det, som ikke er sandt (Ef. 4, 25; Potipars hustru, Bbh. 19; Isberne, Bbh. 93).
7. Naar forraader vi næsten? Naar vi af et falskt hjerte røber det, som han vil have holdt hemmelig (Datala, Bbh. 29; Judas, Bbh. 90).
8. Hvad er det at bagtale næsten? Det er af et falskt hjerte at tale ondt om næsten bag hans ryg.
9. Til hvem skal du tale om din næstens synd? Til ham selv, at han maaeste kunde vende sig fra den.
10. Naar berghter man næsten? Naar man af et falskt hjerte bringer andre til at tænke eller tale ondt om ham (Absalom, 2 Sam. 15, 3, 4).
11. Hvad godt besøler Gud os i det ottende bud? Vi skal undskyde vor næste, mene og tale vel om ham og tage alt i den bedste mening.
12. Naar unftslører vi næsten? Naar vi ved at forsvare ham berrier ham for den skyld, man uben grund har lagt paa ham.
13. Hvad er det at tage alle ting i den bedste mening? Det er i kjærlighed at skjule næstens fejl og synder og om muligt udvide al hans færd til hans fordel (1 Kor. 13, 5, 7; Jesu første ord paa torvet, Bbh. 94).

Den, som er stjædesløs med sit arbeide, han bliver røverens broder.

Lessons for the Sunday School.

Fourteenth Lesson.

THE EIGHTH COMMANDMENT.

ABC Class: The Eighth Commandment.

Catechism Class: The Eighth Commandment and Luther's Explanation.

Explanation Class: The Eighth Commandment, Luther's Explanation, Eph. 4, 25: “Putting away lying, speak every man truth—,” and 1 Cor. 13, 5, 7: “Charity thinketh no evil, . . . beareth all things, believeth all things, hopeth all things, endureth all things.”

INSTRUCTION.

1. What does God in this commandment forbid us? We must not bear false witness against our neighbor.
2. What is false witness? Everything that we, out of a false, unkind heart, think or say of our neighbor.—1 Cor. 13, 5.
3. What if we say of our neighbor only that which is true? Even that is false witness, if it is said in an unkind spirit.
4. When is this commandment sinned against in court? When a witness lies (Naboth,—B. H. 41. Stephen,—B. H. 101), and when the judge decides unjustly. Pilate,—B. H. 98.
5. When do we bear false witness in daily life? When we deceitfully belie, betray, slander, or raise injurious reports against our neighbor.
6. Who belies his neighbor? He that, out of a false heart, says of him that which is not true.—Eph. 4, 25. Potiphars wife,—B. H. 19. The Jews,—B. H. 93.
7. When do we betray others? When we, out of false heart, tell that, which they would have kept secret. Delilah,—B. H. 29. Judas,—B. H. 90.
8. When do we slander our neighbor? When we, out of a false heart, speak evil of him behind his back.
9. To whom should we speak of our neighbors sins? To himself, that he might turn away from them.
10. When do we raise injurious reports against our neighbor? Whenever we, out of a false heart, cause others to think or speak evil of him. Absalom,—2 Sam. 15, 3, 4.
11. What good does God here bid us do? We must apologize for our neighbor, speak well of him, and put the most charitable construction on all his actions.
12. When do we apologize for our neighbor? When we defend him against unjust charges.
13. When do we put the most charitable construction on all his actions? When we cover his sins and faults with the mantle of love and, if possible, explain all his conduct in his favor.—1 Cor. 13, 5, 7. The first saying of Jesus on the cross,—B. H. 94.

Hør, min søn, paa din faders tilrettevisning og forlad ikke din moders lov! Thi en hndig trans er de til dit hoved og kjæder til din hals.

Kun en natsummerfugl og dog en frelsende engel.

(En amerikansk jernbanehistorie. Efter Sv.)

Der De denne lille natsummerfugl, som jeg har ophøngt i den forgyldte ramme der? Se engang nøie paa den, den har frelst mig og over tre hundrede andre fra den visse død." Det var paa jernbanelinjen mellem Chicago og New York, hvor vi havde et ophold, fordi et extratog skulle forbi os. Jeg var traadt hen til maskinisten, som sad paa lokomotivet; jeg hød ham en cigar, og han indbød mig til at træde nærmere, og da var det, jeg fik den lille sommerfugl at se. "Hvorledes funde dette lille dyr redde saa mange menneskers liv?" spurgte jeg forundret. "I Guds haand er det lille ofte stort og kan bruges i hans tjeneste; vi har tid nok, inden toget kommer, har De lyft til at høre, saa skal jeg fortælle, hvordan det gik til?" Jeg satte mig ind i lupeen, og lokomotivføreren begyndte sin fortælling:

"Det er ikke stort over et aar siden; jeg førte dette tog og havde just dette lokomotiv for. Min fyrbøder var Jim Waller, han er en god fyr; det er ham, som staar der over ved telegraflængten, men han er meget overtroisk og trox paa drømmme og varslør. Jeg har altid let af ham, men nu spotter jeg ham ikke mere. Vi forlod M. henimod kl. 1 om natten og skulle henimod kl. 6 løbe ind i S. Det var en frugtelig nat; regnen og stormen havde raset hele aftenen, og de tiltog med hver minut i heftighed. Da vi stod ved maskinrummet, rystede maskinen i alle sine sammenføjninger. Jeg smurte mit lokomotiv med olje med førsteste omhyggelighed og saa efter, om alt var i orden. Jim lyste for mig. Stormen rasede og regnen styrned i strømme.

"Det bliver en stemt kjørsel, Frank", sagde Jim, jeg vilde ønske, at vi var hæstindede i S. 'Er Gud med os, gaar det nok', sagde jeg, 'du skal ikke være engstelig.'

"Jeg kan ikke gjøre for det", svarte Jim, "jeg føler mig saa underlig tilmøde; jeg føler, at der forestaaer os en uløfte; det er, som om der er bly i mine lemmer." Vi kan ikke andet end at befale os Gud i bold', sagde jeg.

"Vaa vore iltog maa man ganske forlade sig paa jernbanevogterens paapasselighed; vi hører saa hurtig, at vi ofte ikke ser et signal, før vi er lige foran det. Vi fløi forbi signallys. Derpaa hørte vi over en raslende jernbro og gjennem sletter og dale. Toget løb 50 mil i timen. Det var meget mørkt, men vor elektriske lanterne foran paa lokomotivet kastede dog et lyft skin foran sig. Paa den første station, hvor vi tog ind vand, overbeviste jeg mig om, at alt var i orden; Jim undersøgte lanternen og luftede den omhyggelig igjen. Togføreren gav tegn til afgang, og nu ruslede vi afsted igjen. Stormen blev sterkere, og regnen falde i store strømme. Man kunde ikke se en haandsbred frem for sig, der laa som en graa Tagemur foran maskinen. Pludselig saa jeg gjennem regnen og dunsten lige foran os stikelsen af en meget stor kvinde, indhyllet i en fort kaabe, som flagrede hid og dit for vindens. Hendes hjempearmer vinkede til mig to, tre gange, saa var hun forsvunden. Jeg saa forfærtet paa Jim, som havde staet bøjet over ilden og intet set. Hvad er der i veien, Frank, du ser ud, som om du har set et spøgelse?" Jeg var ude af stand til at sige noget, den skæltelige stikkelse holdte mig med rødsel.

"Vi nærmede os nu til den bjergkløft, hvor en bro paa ca. 20 meters længde fører over en dyb strøm, ved Rock Creek, som De jo nok ved. Jeg var kommen i en underlig nervøs engstelse, og just som vi bøiede omkring omdreningen til Rock Creek, som neppe ligger to minutters afstand fra broen, udspædt Jim et forfærdeligt skrig. Han stod sjælvbende fra top til taa med vidt opspilte øyne og pegede sjælvbende ud i mørke. Jeg saa i samme retning og for nu selv sammen af skæl, der var den spøgelseagtige kvinde igjen! Flere gange saa jeg hende tydelig i lyssrammen ved lokomotivets forende. Snart uden bevegelse, men snart som i en hvirvelende dans, vinkende til os. Frank", sagde Jim stønnende, 'kjør for Guds skyld ikke over broen, før du ved, om den er fitter.' Inden jeg fik tid til at overveje sagen, stod toget allerede stille, jeg havde uden at tænke derpaa aabnet ventilen og havde saaledes stanset toget. Vi var saa tæt foran broen, at vi kunde høre vandets brusen. Jeg sprang ned af lokomotivet og mødte togføreren, som ør-

Farlige urmagere.

X. A. Kreyzmann

Kattepusen min.

gerlig raabte: „Hvad er der i veien, hvorför stanfer De toget?“ Jeg var en del skamfuld i øieblitket; spøgelsen var forsvunden, og man saa neppe et par stridt frem i mørket. Jeg ved ikke, hvordan det gik til, men Jim og jeg saa en stor stikkelse, som vinkede. „Jeg er forryktes,“ raabte togføreren, „men da vi nu er foran broen, kan vi se, om der er noget i veien med den.“ Vi tog vores lygter og gik fremad; men neppe var vi komme en snes stridt frem, før vi stansede forfærdede. Der foran vores fødder laa afgrunden fort og gabende. Toraarsstormen havde drevet sneen ned fra bjergene; broen var skyldet bort.

„Bludselig gav togføreren et skrig fra sig; thi just lige over afgrunden kom den spøgelsesagtige stikkelse atter til syne. Nogle af de rejsende var komme til; vi fortalte dem om den vidunderlige redning ved stikkelsen, som endnu vinkede mod os over afgrunden. En af de rejsende vendte sig om mod lanternen, jeg fulgte hans eksempel, og han viste mig nu inde i lanternen en lille mørk, sprelende plet. Det er et underligt spøgelse, sagde han smilende; som De ser, er det en natsværmer eller en natsommerfugl, som har forbildet sig derind, og som nu engstelig flagrer hid og did for at komme ud.“

„Ja, saaledes var det. Den lille sommerfugl, som De her ser, reddede os alle fra den døde. Dens flygge, som lige foran reflektoren blev tusende gange forstørret, forekom os med sine flagrende vinger som en hjæmpevinde. Gud være lobet, fordi den gjorde det og fylde Jim og mig med rødsel. Der var ingen af os, som tænkte paa at spotte denne rødsel. Evertimod. Vi talte alle Gud for den følsomme redningsengel, han havde sendt os.“

Jim kom nu løbende. I lotaget løb ind og en time senere kørte vi i det klare morgensolskin over Rock Creek's nye jernbanebro.

Den lille pige i Alaska.

Hen engelsk tidende læser vi efterfølgende sande beretning om en lidens indianerpige i Alaska. Hendes pleie var i høj grad forsømt, derfor var hun meget elendig. Haaret var uredt, ansigt og hænder var altid snausede, og hendes bomuldsklædning

var pjaltet og uren. En dag kom den lille pige ind i en missionsstole og blev modtaget med venslighed af læreren, som just var kommen dertil for at være til velsignelse for saadanne smaastalkarer. Det varede ikke længe, inden indianerne overgav barnet til missionæren, som tog det med til sit eget hjem. I løbet af seks maaneder lært barnet at tale engelsk, at læse i det nye testamente, at skrive og sy og at forrette mange nyttige huslige syssler. Hun blev flittig, renslig, høflig, venlig og lykkelig.

Da hun havde været en tid i missionærens hus, fik hun en meget stor lyst til at saa en dukke, kun en lidens, simpel dukke, som man kan kjøbe for 10 cents. Hun spredte derfor sine smaaafflinger sammen. En dag plukkede hun en mængde hindbær, disse folgte hun for 10 cents. Samme dag var der et missionsmøde i skolen. Hun hørte om, at Jesus havde ofret sig og var blevet fattig for vor skyld. Derved kom hun til at ønske, at hun kunde bise sin taknemmelighed mod den frelser, som havde gjort saa meget for hende. Om aftenen gik hun derfor med sine 10 cents til missionæren og sagde: „Wil du dele denne og give Jesus den ene halvdel og mig den anden.“ Hun var villig til at vente med at kjøbe en dukke, forat Jesus kunde saa det halve af hendes penge. Hvor mange af eder, kjære unge venner, er villige til for Herrrens skyld at bringe et offer, som denne lille indianerpige gjorde?

Denne haand slog mig aldrig.

Hi hørte fornødig følgende meget rørende, lille hændelse. En lidens gut var død. Hans livløse legeme var lagt ud i et lidet mørkt værelse, hvor det skulle forblive indtil begravelsen.

Hans dybt nedbøiede mor og hans førende lille søster gik ind for at se den kjære afdødes syde og milde ansigt; thi endog saa efter døden var dette skjønt. Idet de stod og saa paa det en gang saa yndede og elskede barn, forlangte den lille pige at tage hans haand.

Moderen syntes først ikke om det, men da barnet gjentagende forlangte det og syntes meget engstelig for at faa lov dertil,

saa gav moderen efter og tog den koldve, blodløse haand og lagde den i den grædende lille søsters haand.

Det hjære barn saa paa den et sieblik, idet hun hjærtegnede den paa det ømmeste, og idet hun derefter saa op til sin mor øjenem hjærlighedens taarer, sagde hun: „Mor, denne lille haand slog mig aldrig!“

Hvad kunde være mere rørende og elskeligt?

Unge leser, har du altid voret saa mild og venlig mod dine brødre og søstre, at de, hvis du døde, kunde føje en saa god erindring om dig? Kunde en bror eller søster tage din haand, om den var kold i døden, og sige: „Denne haand slog mig aldrig?“

Hvilkens lidning i vor sorg, naar vi skulle skilles fra venner, at være i stand til at huske ord og handlinger af venlighed og hjærlighed. Hvor tung maa ikke sorgen være, og hvor bitter maa ikke angerens taarer være for det ubenvlige barn, som staar ved en elsket broders eller søsters, faders eller moders grav, mod hvem det har vist ubenvighed?

Vad os altid erindre, at hvad et menneske saar, det skal han og høste. (Eft. „Ev.“)

Saaret for os.

In smertelig operation blev nylig foretaget paa hospitalet i Reichs-ter, N.Y. En liden 5 aar gammel gut var blevet forbrent ved at falde i en ild, som han og andre gutter havde antændt af nogle tørre blade. Der gik ild i hans kløder, og førend den kunde blive slukket, blev hans bryst og arme meget forbrent. Han blev bragt paa hospitalet og kom under dygtige lægers behandling. Men saarene vilde ikke læges, idet ingen ny hud voksende paa de brændte steder. Han led meget. Tilsidst sendte lægerne bud til hans forældre, at det eneste haab om at redde barnets liv var, at huden af et andet menneske blev lagt paa brandsaarene, noget der kaldes for Skingrafting i Lægekunsten.

Forældrene haabede at finde uogen, som for god betaling vilde lade lægen tage nok hud af sig til at dække barnets saar. Men ingen fandtes. Endelig tilbød barnets 17 aar gamle søster sig. Hun var villig til at udholde den smertelige operation, naar det

kunde redde hendes broders liv. Trimodig git hun til hospitalet, hvor lægen tog huden af hendes lemmer, som derpaa blev indspætte i bandager, og hun blev sendt hjem. Huden blev derpaa lagt paa den lille broders saar, og det ventes, at han vil kunne leve.

Der er ingen tvil om, at denne søster elskede sin bror; hun undergik en stor lidelse, at han kunde leve, og han vil have grund til at takke hende derfor. Men han vil paaførsne denne hjærlighed?

Saaledes lidet vi af syndens brandsaar; vi falst i ilden. Men Kristus er saaret for vores overtrædelser, knust for vores misgjerninger; straffen blev lagt paa ham, at vi skalde nyde fred, og vi har saaret lægedom ved hans saar. Han frelste os. Paaførsner vi nu denne hjærlighed?

Lægger du selv noget til?

Munde fortæller følgende historie: „En landsbyfølle spurgte læreren: Børn, hvem har skabt eder?“ Alle svarte: Den hjære Gud. Men en liden gut holdt fremdeles fingeren i veiret. Hvad vil du mere? spurgte læreren. Og barnet svarte: Ja, Gud har nok skabt mig, men kan faa stor, det andet, tilføjede han stolt og triumferende, det andet har jeg selv lagt til.“

Som dette barn bører mangfoldige mennesker sig ad i sin frelses sag: De lægger selv noget til, mere eller mindre ganske vist, men lige haabligst.

Saa længe du ikke vil tage naaden som en virkelig og fuldkommen naade, der udelukker hver skygge af egen fortjeneste, bliver du ikke taget til naade, men vil komme til at svare tusende til tusende der, hvor du ikke kan svare et. Hold dog op med at forsøge det umulige: at lægge noget til det, som i forveien er helt.

Du skal endda faa lov til at lægge noget til; thi „syndernes forladelse“ kommer kun i stand ved at du lægger „synderne“ til — men heller ikke mere — og Gud „forladelsen“ — og heller ikke mindre.

Guddommelige naade, at du for Jesu blods skyld har villet lade dig næse med det eneste, som vi syndere kunne møde frem med; vores synder!

Korset i fjeldet.

Når en del aar siden," fortæller en reisende, "gik jeg med nogle venner over Alperne for fra Pignerol at komme til Briancon. I den lille by Finistrelle forsynde vi os med førere, muldyr m. m. og begav os trods den fremstredne aarstid afsted. Man advarede os, men vi vilde ikke høre derpaa; dog snart forstod vi, at advarslerne ikke havde været ubegrundede. Ved siden af os saa vi dybe afgrunde, og under os hørte vi larmen af brusende bække, medens stormen hylede i trætoppene og fylde os med angst.

Jo højere vi kom, desto vanskeligere blev vejen; regnen blandede sig med sne, som faldt saa tæt, at der ikke længere var spor af nogen sti at se, og selv var vi aldeles hvilde af sne.

Sneen blev tættere og tættere; vi kunde ikke længere se mere end et par skridt frem for os; ingen sti var at opdage. Vore vejvisere blev en stund staende og samtale med hinanden og maatte til sidst tilstaa, at de ikke længere kunde finde frem; fortsatte uvejet længe paa denne maade, var vi fortalte. Vi besluttede imidlertid at gaa langsomt videre. Tause gif vi ved hinandens side med angst og mismod i hjertet.

Faren voksede for hvert sieblik, hvert skridt kunde bringe døden. Dybt alvor greb os alle, idet vi vandrede saaledes med døden for øjnene; vi bebreidede os selv, at vi i egensindighed selvforstyrdt havde bragt os i saadan fare; vi burde have ventet og taget en anden vej. Nogle vendte sig i bon til ham, der kunde frelse dem af denne fare eller være deres liv i døden.

Da udtrykker pludselig en af førerne glad og overrasket.

"Korset! Korset! Her er korset! — Vi er reddede!" Den anden fører sluttede sig til hans freyderaab. Og vi var virkelig reddede; vi vidste, hvor vi var. Man finder nemlig ofte i Alperne paa toppen af en klippe eller ved randen af en afgrund et trækors, hvis bestemmelse dels er at opfordre til andagt og dels at tjene de reisende som veiviser. Et saadant kors var det, som vores førere havde faaet sie paa, og nu vidste de, hvor vi befandt os; al fare var over, og vi naaede se-

nere lykkelig frem til malet for vor vandrings."

* * *

Gives der noget andet redningsmiddel paa veien til evigheden end Jesu kors? Ingen anden end Jesus, den korsfestede, kan udsltte vores synder, som stænger vejen til himmelen for os. Dersor tro paa den herre Jesus, ret dine sine mod hans kors; da og blot da skal du blive salig.

Den høflige gut.

Hil De have min plads, herre? Jeg vil heller staa," sagde en lille gut, der sad i en lukket stol en dag, som kirken var ganske fuld af folk, til en ældre herre, som stod i en aaben gang udenfor.

"Mange tak, mit barn," sagde herren og smilte taknemmelig til den lille fyr, "det vil jeg gjerne, og saa kan du sidde paa mit fang, om du vil."

Da gudstjenesten var forbi, spurgte den gamle herre gutten om, hvad han hed og tilhørte: "Hvorfor opgav du saa god en plads?"

"Forbi mor har lært mig, at jeg aldrig maa sidde ned, naar der er nogen ældre person nær mig, som er nødt til at staa."

Denne gut havde en god moder, og denne moder havde en god son.

Oplossning paa bogstavgaaden i nr. 12.

Hadeland.

